

שירות
ההדרכה והמקצוע
(שה"מ)

בחינת הגורמים המשפיעים על רווחיות הרפת השיתופית בשנים האחרונות

*ופא דיאבאת-שחברי¹, דוד בירן², יואב שעני²

¹ תחום כלכלת היצור, שה"מ.

² תחום בקר לחלב, שה"מ.

כ 90% מהרפתות השיתופיות
מבצעות סיכום כלכלי ב-7 התארגנויות

לפני 2019
כל התארגנות מבצע סיכום שנתי באופן
עצמאי ושונה

נדרשו התאמות לנתונים בעבודה הקודמת

משנת 2019
5 התארגנויות מתוך ה-7 סיכום אחיד

בסיס נתונים רב שנתי אחיד
ומשקף רוב האזורים בארץ

הכנס השנתי ה-29 למדעי הבקר

מלון רמדה, ירושלים | ג'ה' כסלו תשע"ח | 21-23 בנובמבר, 2017

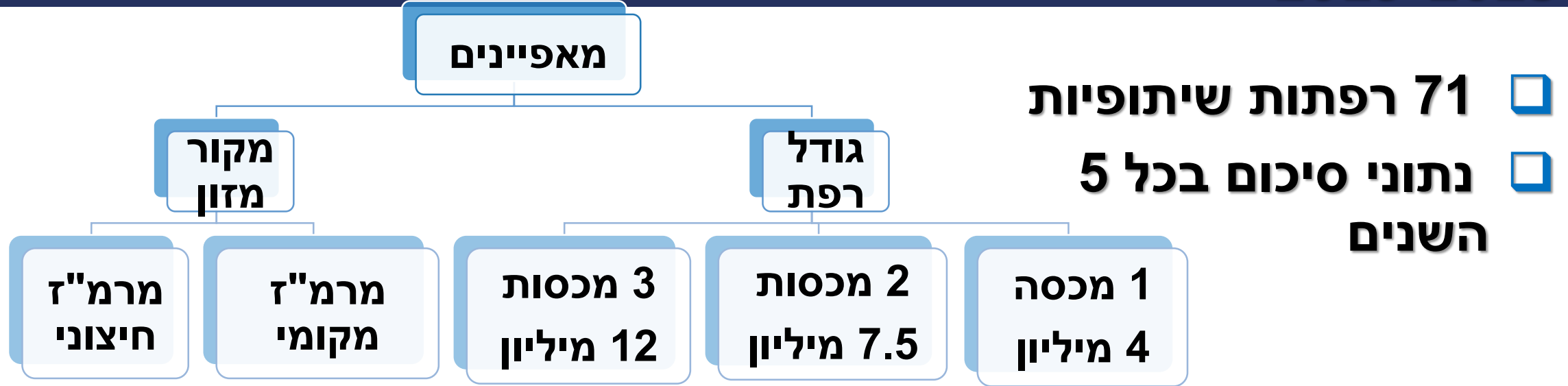

מה משפיע על רווחיות הרפתות? ניתוח נתוני רפתות שיתופיות לשנת 2014

ופא דיאבאת- שחברי
מדריכה לכלכלת הייצור
משרד החקלאות

בסיסי הנתונים לניתוח 2019-2023

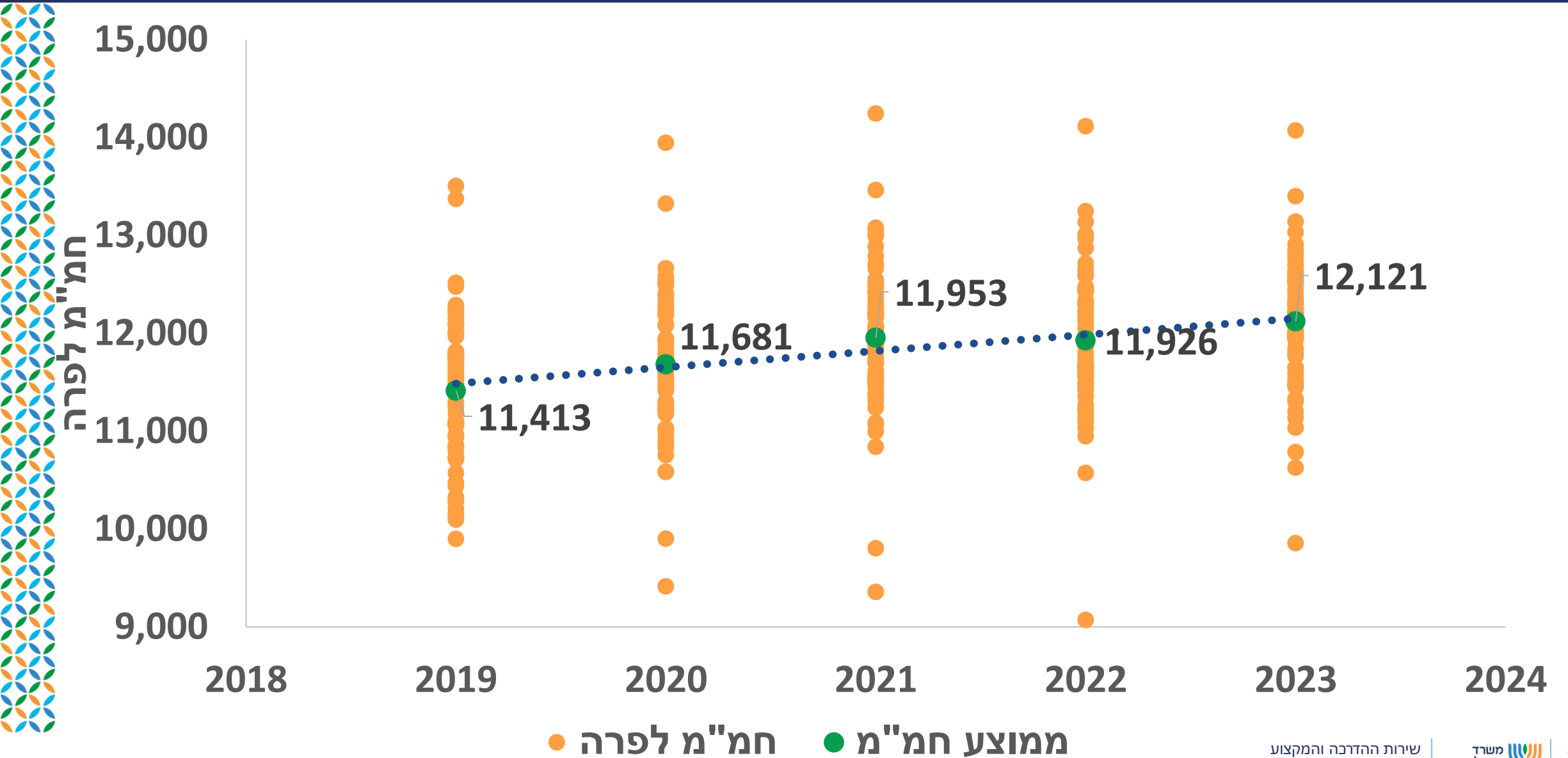

71 רפתות שיתופיות
 נתוני סיכום בכל 5 השנים

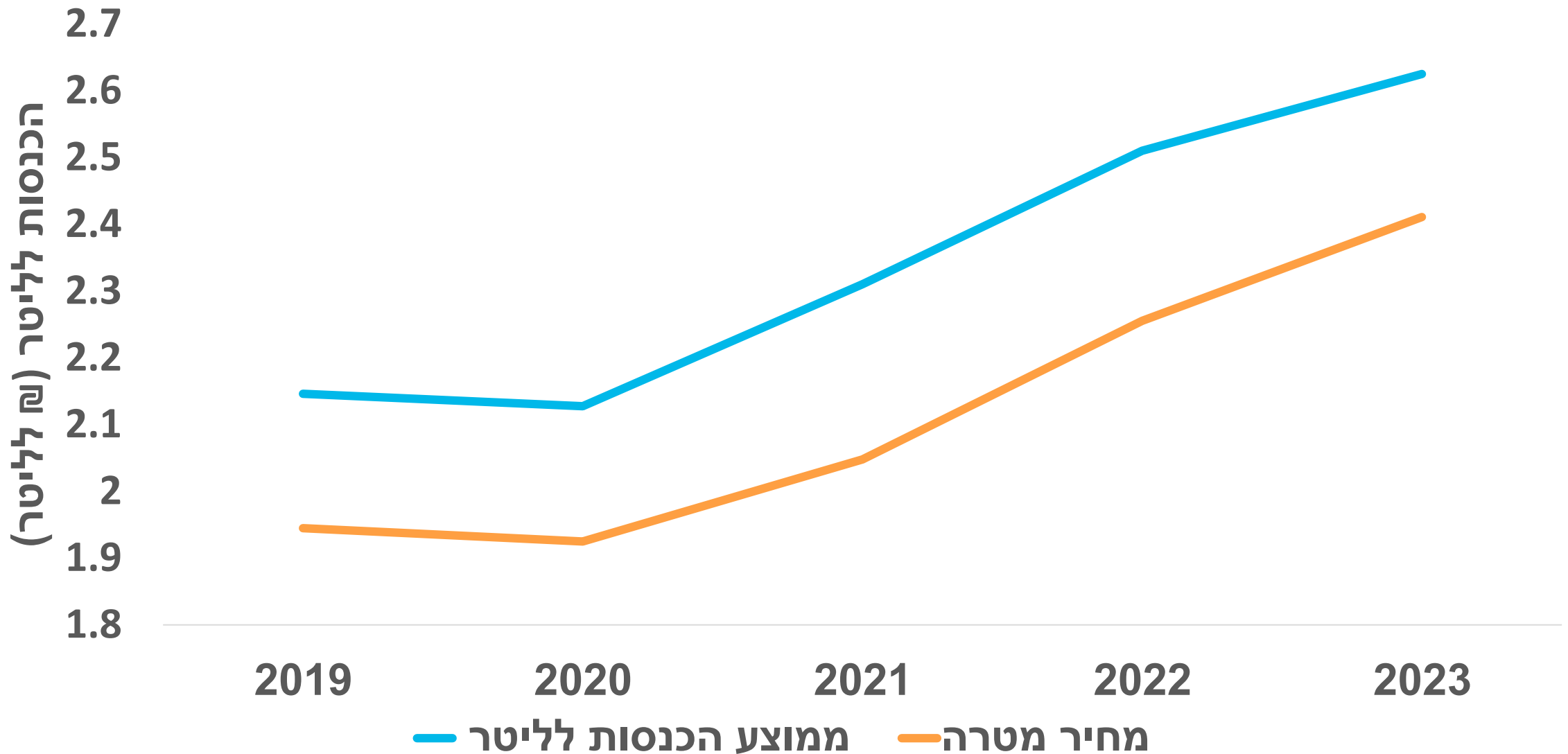
סה"כ	מרמ"ז חיצוני	מרמ"ז מקומי	מס' מכסות/ מקור מזון
(47) 66%	(21) 30%	(26) 37%	1
(17) 24%	(7) 10%	(10) 14%	2
(7) 10%	(2) 3%	(5) 7%	3
(71) 100%	(30) 42%	(41) 58%	סה"כ

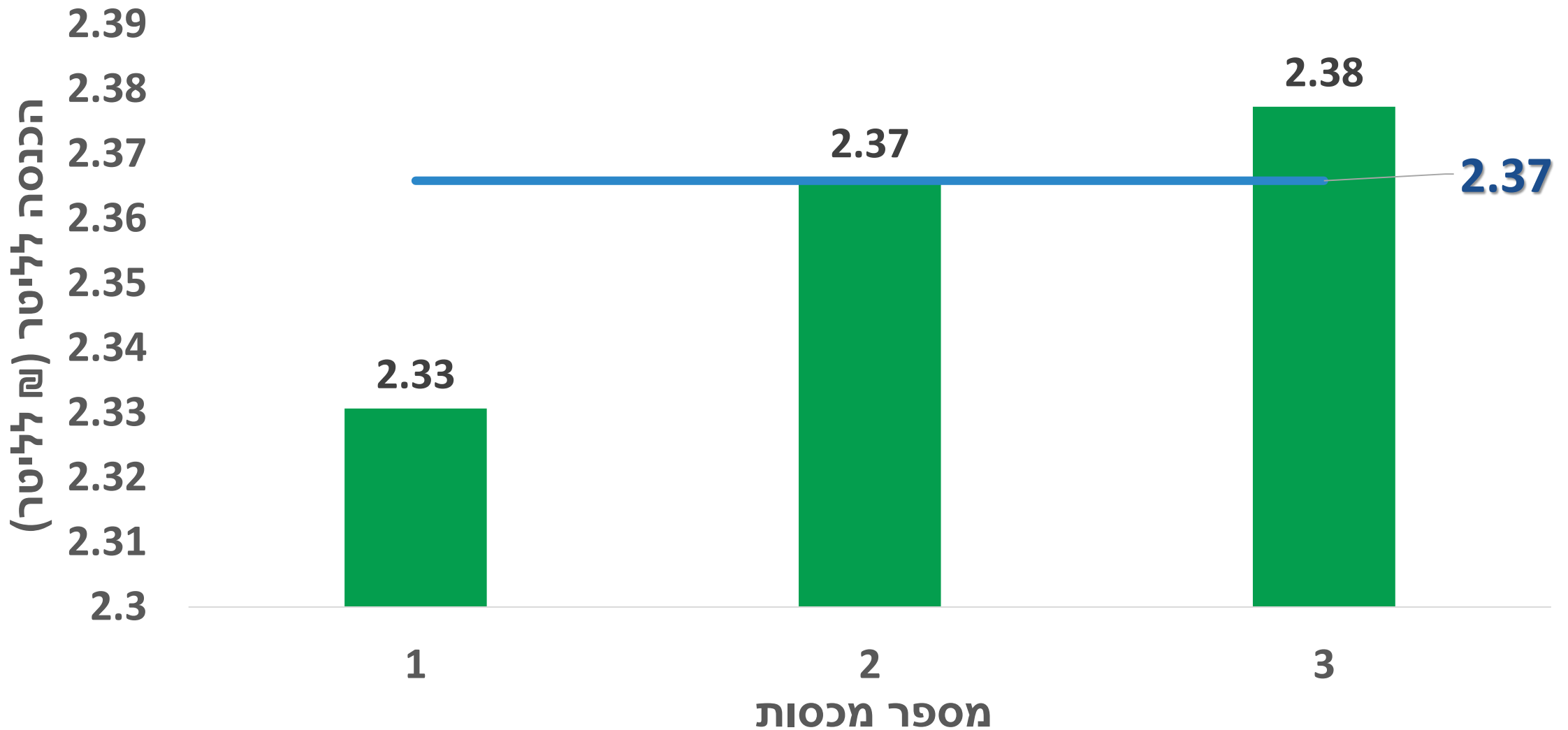
חמ"מ לפרה בשנה לפי נוסחת 2023

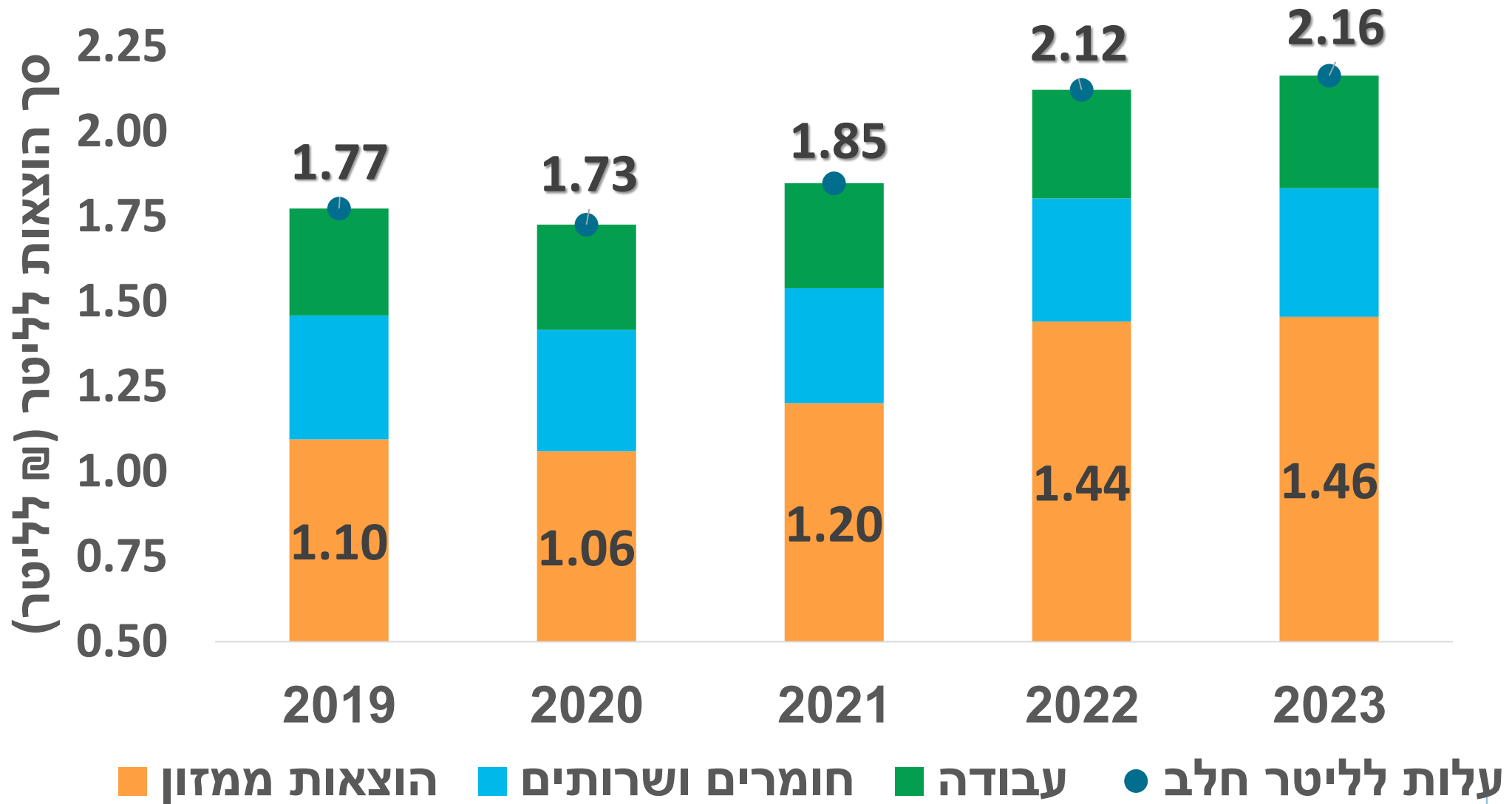
סך ההכנסות לליטר חלב

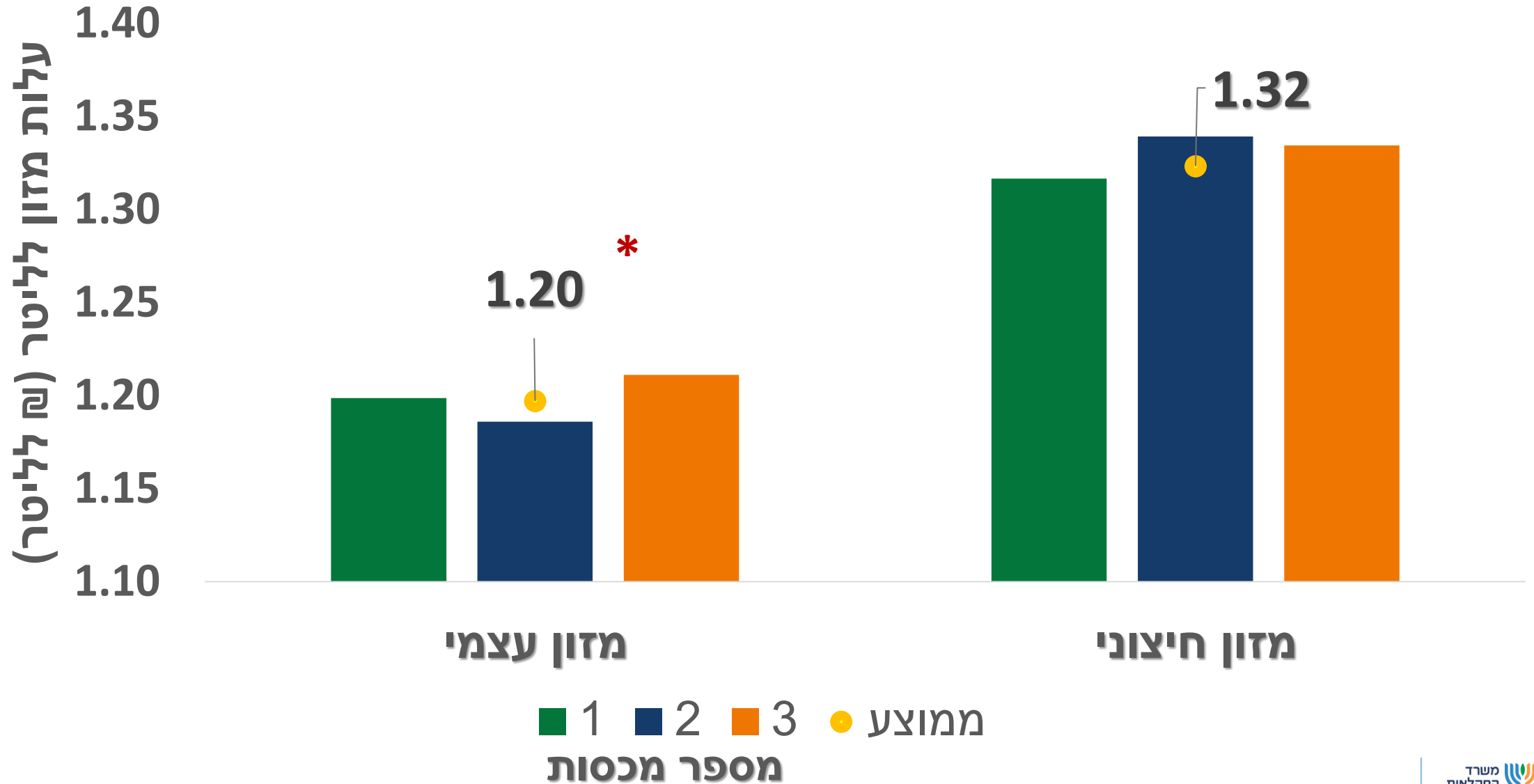
הכנסות לליטר חלב לפי גודל רפת

■ הכנסה לליטר חלב לפי מכסה   — הכנסה ממוצעת לליטר חלב

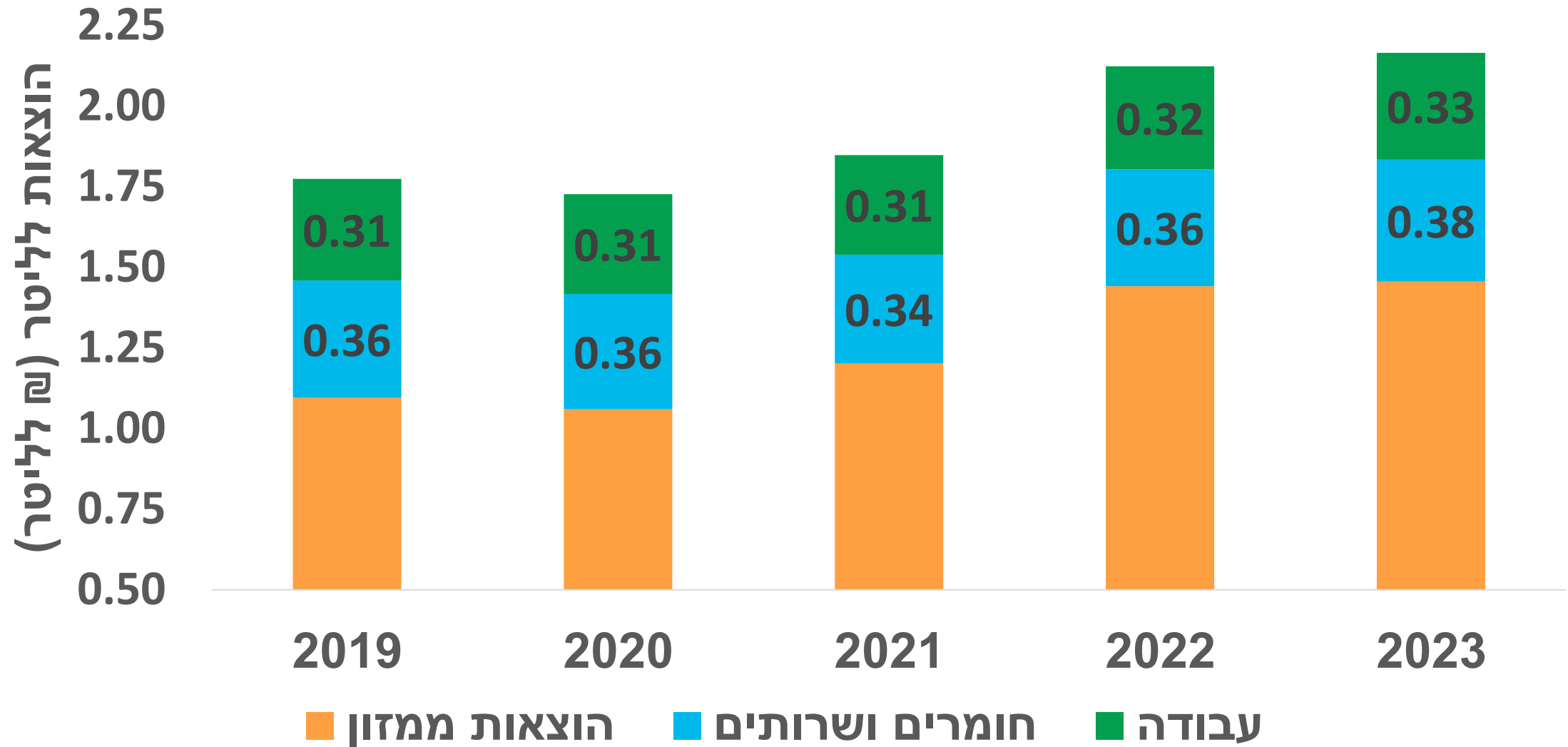

עלות מזון לפי גודל רפת ומקור מזון

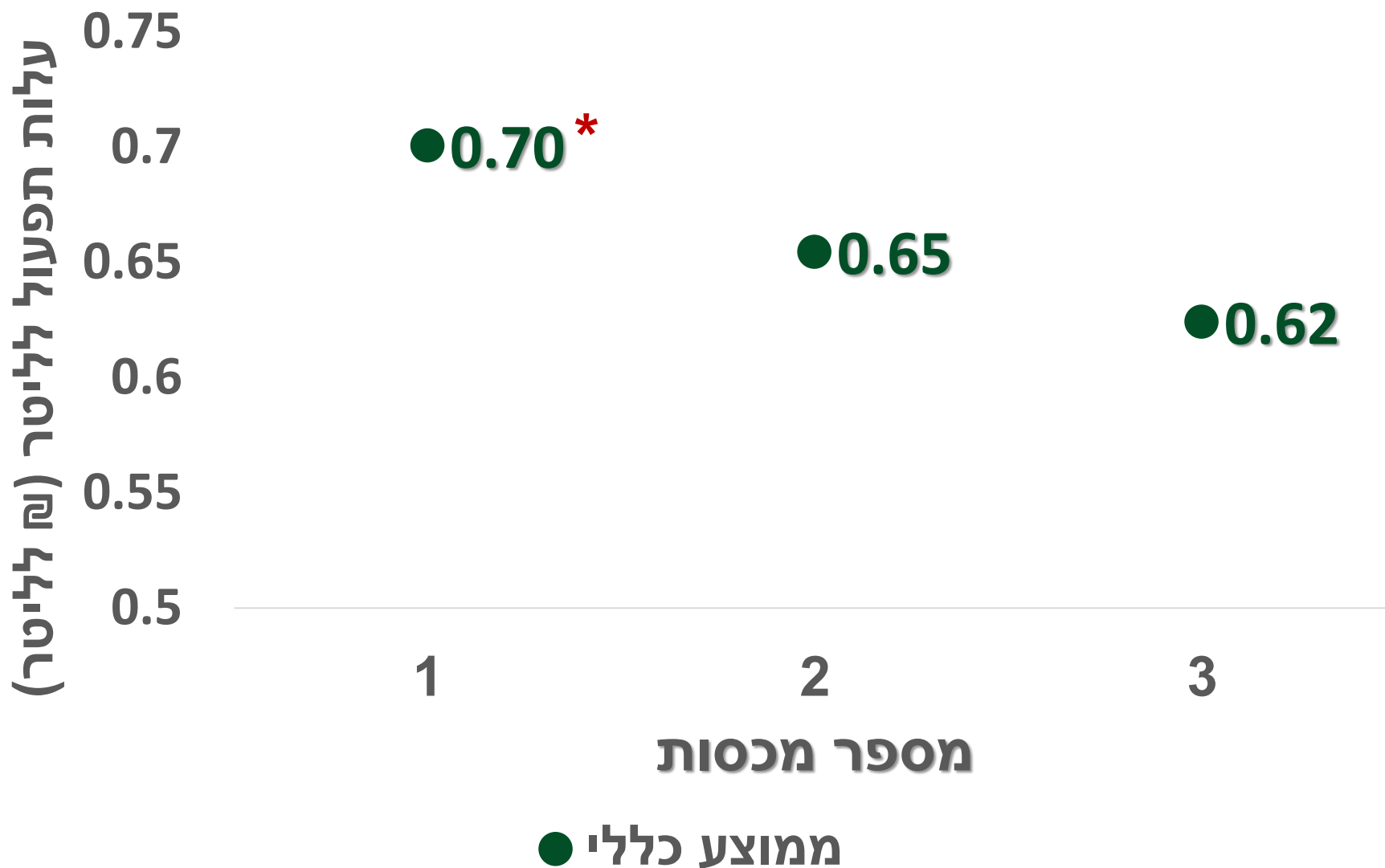

מרכיבי ההוצאות – עבודה וחומרים ושירותים

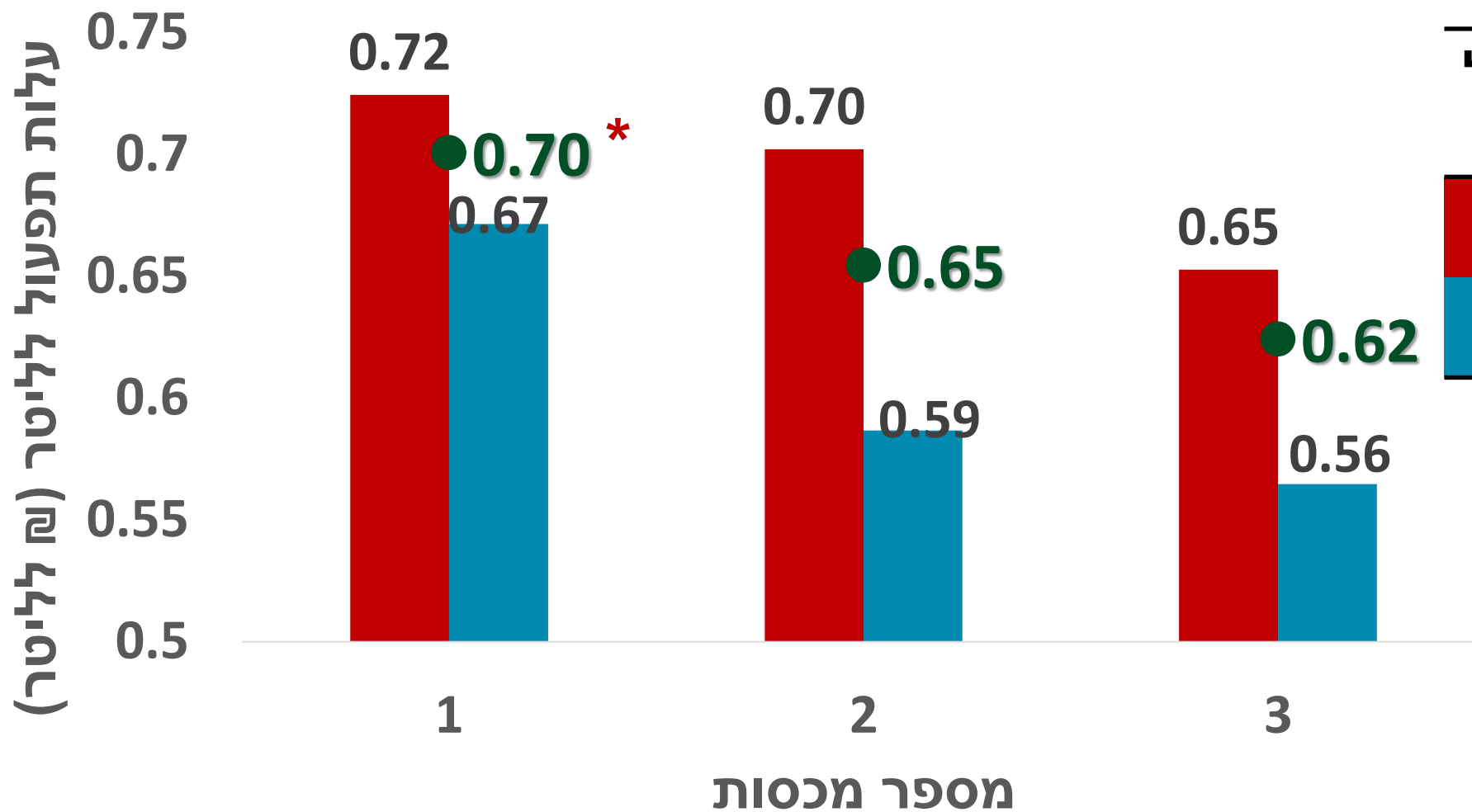

עלויות תפעול לפי גודל רפת ומקור מזון

עלות תפעול ממוצעת	מקור מזון (P<0.05)*
0.71	עצמי
0.64	חיצוני

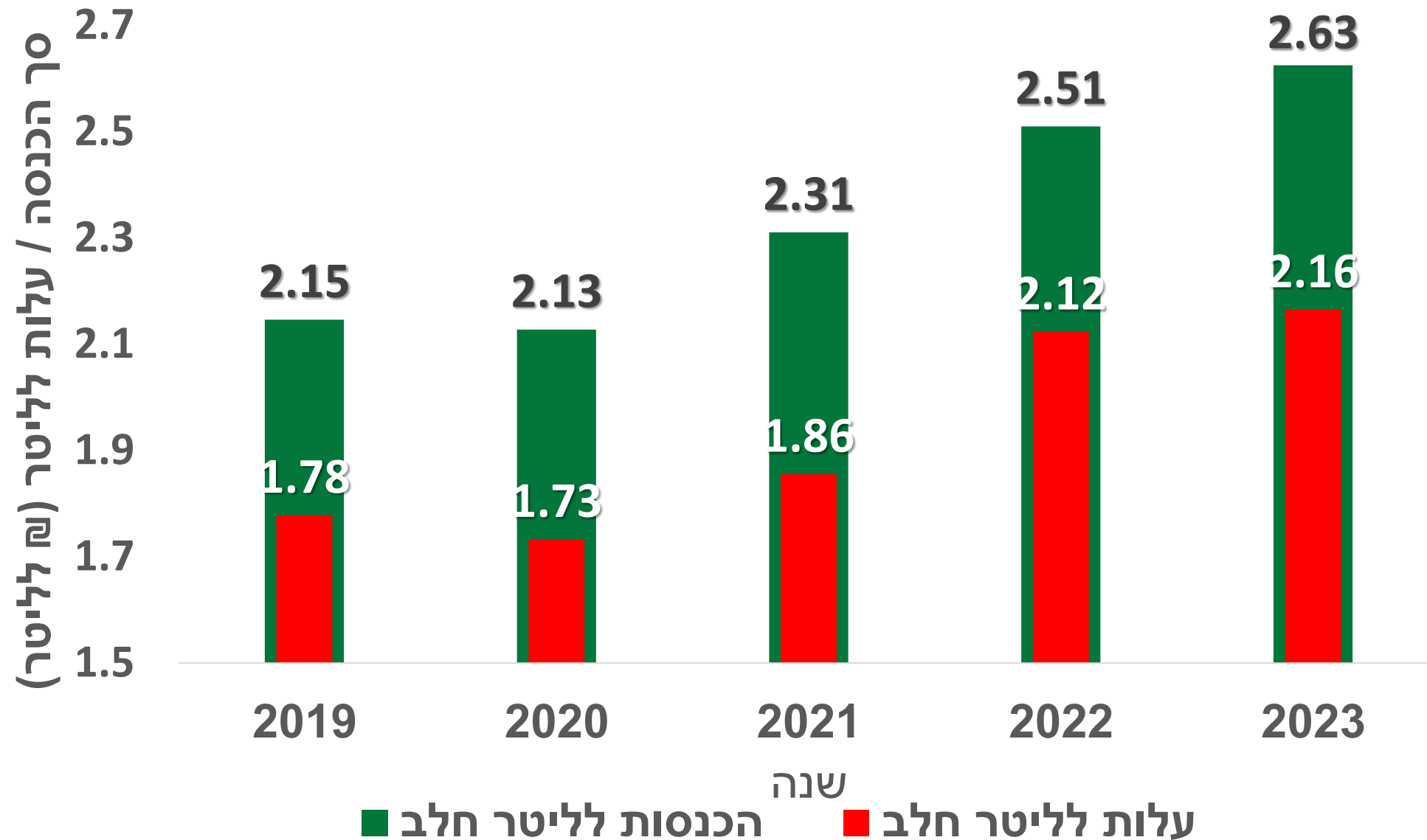
עלויות תפעול לפי גודל רפת ומקור מזון

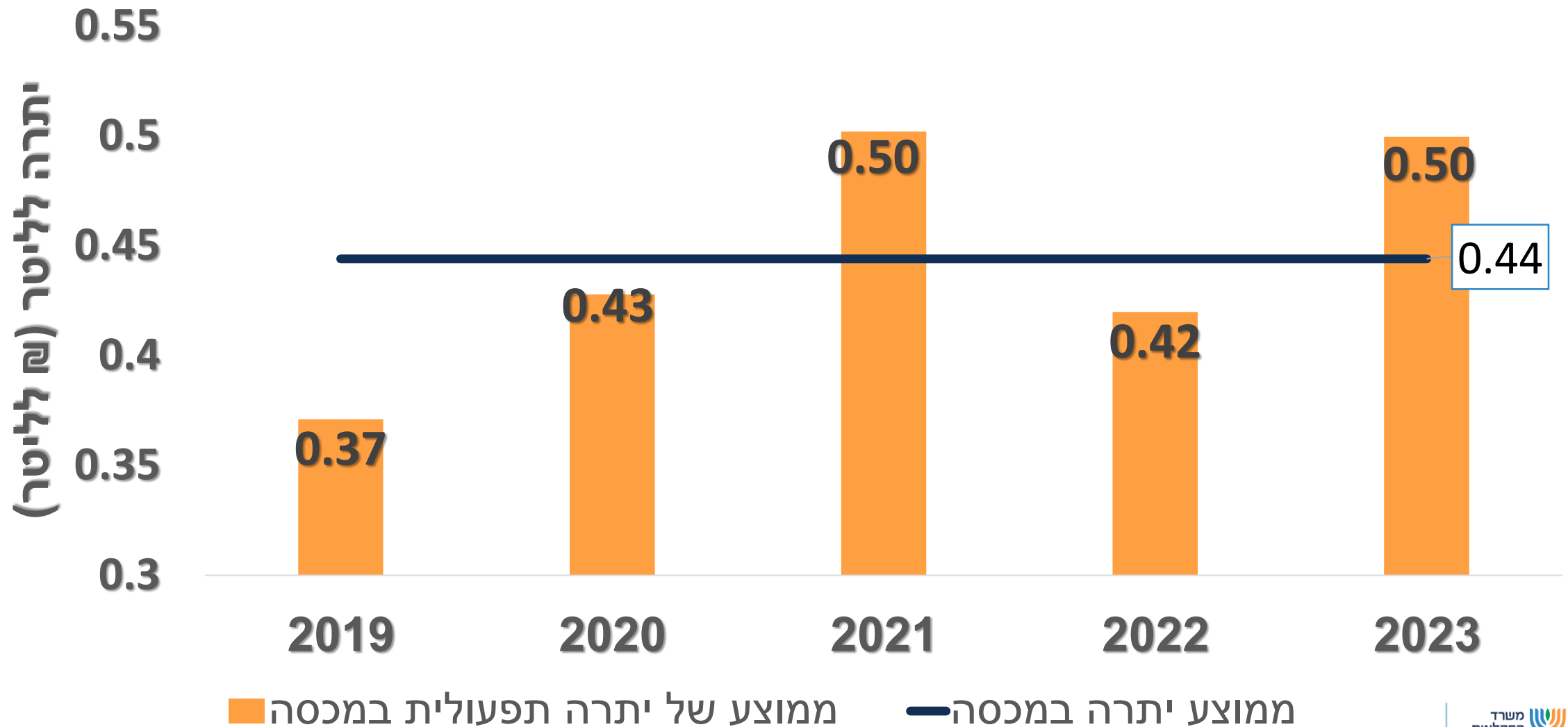
עלות תפעול ממוצעת	מקור מזון (P<0.05)*
0.71	עצמי
0.64	חיצוני

■ מזון עצמי ■ מזון חיצוני ● ממוצע כללי

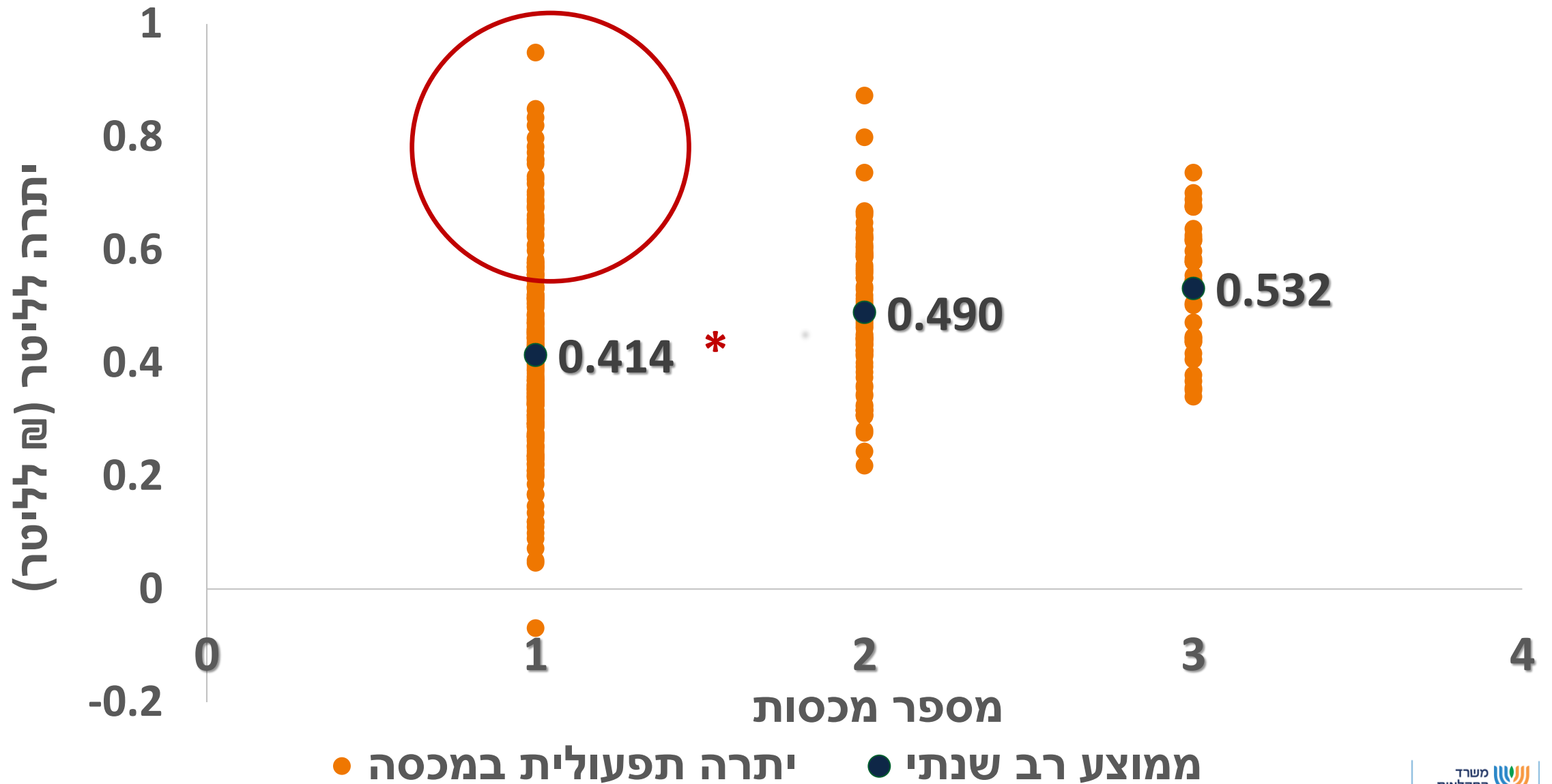
הכנסות – הוצאות = יתרה לליטר חלב במכסה

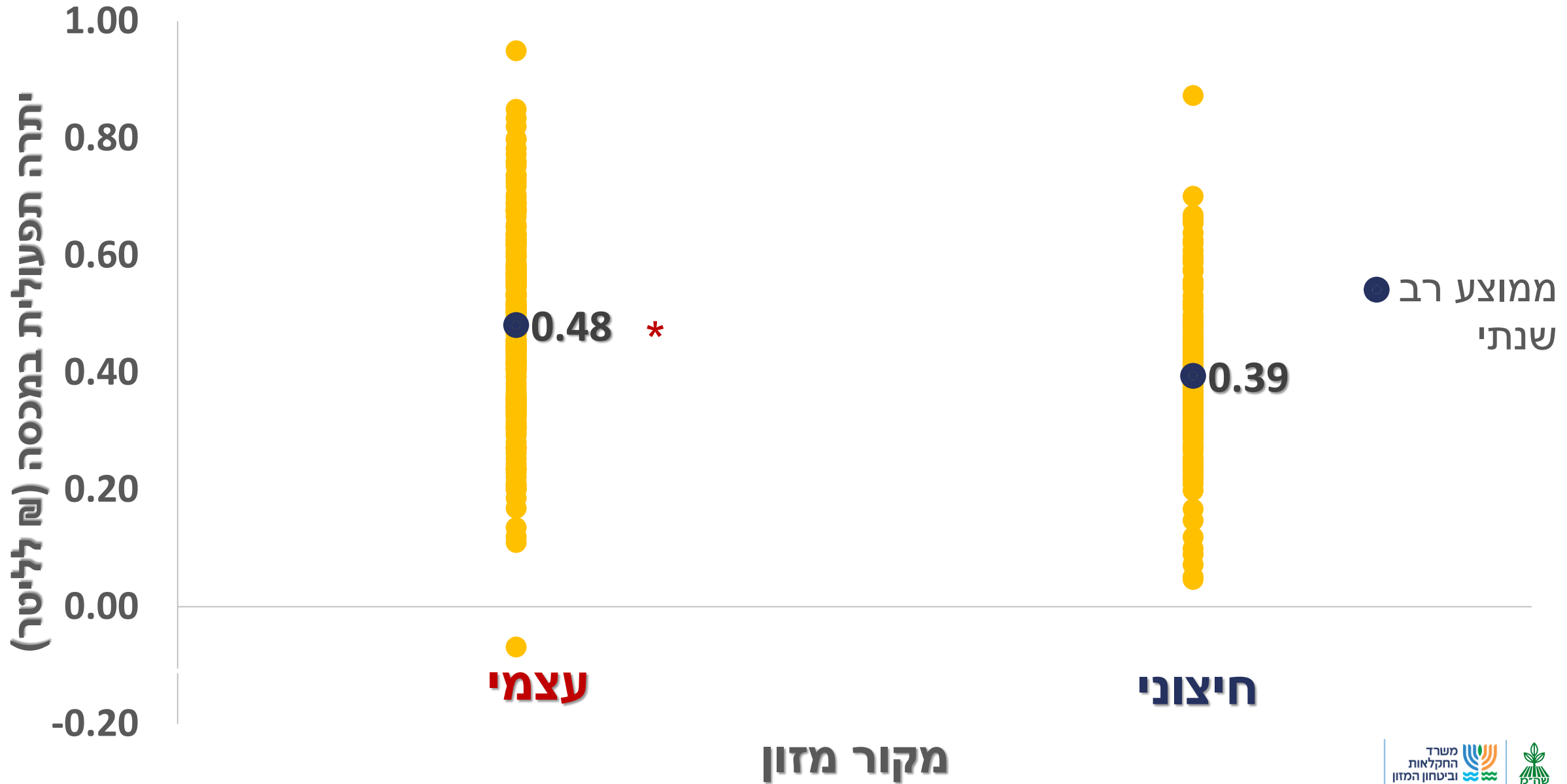
יתרה ממוצעת לליטר במכסה

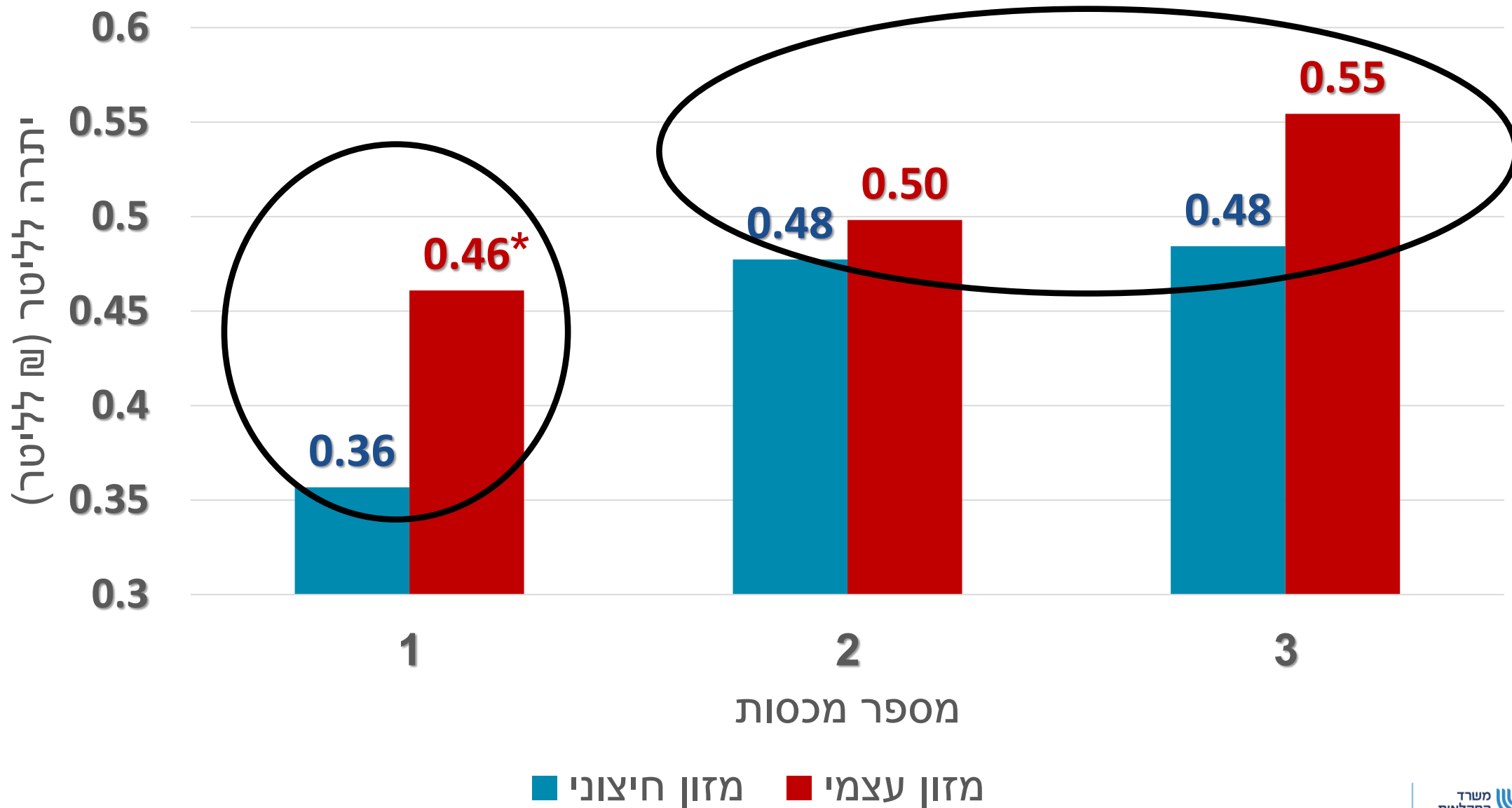
יתרה תפעולית לפי גודל רפת

יתרה תפעולית לפי מקור מזון

יתרה תפעולית לפי גודל רפת ומקור מזון

מה אנחנו יודעים עד עכשיו??

קיים יתרון לרפתות גדולות

קיים יתרון לרפתות עם מרכז מזון עצמי

הניתוח לפעילות השוטפת ללא חישובי החזר הון על ההשקעות

בדיקת בדיקות כדאיות:

1. אחוד רפתות
2. מעבר מרכז מזון חיצוני למקומי

כדאיות השקעה בשותפות שתי רפתות עם מכסה בודדת

ריבית 7% | שנות קיים 20 שנה

עלות השקעה סככות חולבות ועגלות 9 מיליון ₪ ושדרוג מכון חליבה 500 אלש"ח (בצ"ם 10%)
 תוספת ליתרה התפעולית במכסה 8 אג' לליטר-סה"כ תוספת שנתית ליתרה לחלב: 600 אלף ₪

לא מתאזן

השקעה						
13,000,000	12,000,000	10,500,000	9,000,000	8,000,000		
לא מתאזן	לא מתאזן	לא מתאזן	לא מתאזן	לא מתאזן	0.08	
לא מתאזן	לא מתאזן	לא מתאזן	לא מתאזן	18	0.10	
לא מתאזן	לא מתאזן	לא מתאזן	16	14	0.12	תוספת
לא מתאזן	לא מתאזן	16	13	11	0.14	ליתרה
19	16	13	11	9	0.16	
15	14	11	9	8	0.18	

כדאיות השקעה המרכז מזון עצמי ברפת עם מכסה בודדת

ריבית 7% | שנות קיים 20 שנה

גודל מכסה 4,000 אלף ליטר

עלות השקעה במרכז מזון 3 מיליון ₪ ובלתי צפוי 10% מהשקעות

תוספת ליתרה התפעולית במכסה 10 אג' לליטר-סה"כ תוספת שנתית ליתרה לחלב: 400 אלף ₪

שנת איזון = 12

השקעה (ש"ח)						
4,000,000	3,500,000	3,300,000	3,000,000	2,500,000		
לא מתאזן	לא מתאזן	לא מתאזן	לא מתאזן	17	0.06	
לא מתאזן	19	17	15	11	0.08	
16	13	12	11	9	0.10	תוספת ליתרה (₪ לליטר)
13	10	10	9	7	0.12	
10	9	8	7	6	0.14	
9	7	7	6	5	0.16	

- לא נמצא הבדל מובהק בהכנסות לפי שני המאפיינים: גודל רפת ומקור מזון
- נמצא כי קיים הבדל מובהק בהוצאה על מזון לפי מקור מזון אך לא לפי גודל הרפת
- נמצא כי קיים הבדל מובהק בעלויות התפעול לפי מקור מזון, לרפתות הגדולות יכולת התייעלות בהוצאות התפעוליות בקנית מזון ממרכז חיצוני
- קיים יתרון ביתרה התפעולית לרפתות עם מרכז מזון עצמי לעומת קניה במרכז חיצוני, לראשונה מצאנו יתרון זה מובהק רק בקבוצת הרפתות הבודדות. יתרון זה נובע בעיקר מחסכון בעלויות המזון.
- בדומה לעבודה שהצגנו ב 2017, נמצא יתרון ביתרה התפעולית לטובת הרפתות הגדולות, אולם לא נמצאה כדאיות כלכלית להשקעה הנדרשת לאיחוד רפתות.
- נמצאה כדאיות כלכלית להשקעה במרכז מזון עצמי ברפת הבודדת

תודה

